

Wojciech Fijałkowski

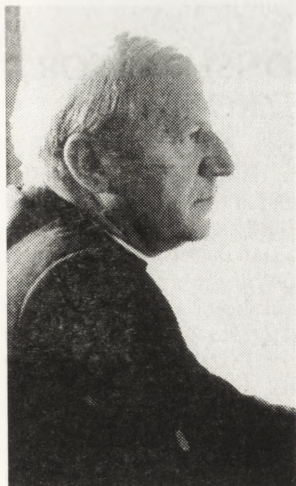
Książd profesor Janusz Stanisław Pasierb

Ochrona Zabytków 46/4 (183), 367

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KSIĄDZ PROFESOR JANUSZ STANISŁAW PASIERB

Środowisko polskich historyków sztuki i konserwatorów zabytków poniosło kolejną, bolesną stratę. Dnia 15 grudnia 1993 r. zmarł w Warszawie ks. prof. Janusz Pasierb, cieszący się wielkim autorytetem naukowym badacz polskiej sztuki i *Conservator Ecclesiae*.

Ks. Janusz Pasierb urodził się 7 stycznia 1929 r. w Lubawie. Po ukończeniu szkoły średniej odbył studia teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie przyjmując święcenia kapłańskie w 1952 r. Studiował również historię sztuki na Uniwersytecie i w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, gdzie w 1957 r. uzyskał stopień doktora teologii w zakresie sztuki kościelnej. Podjęte na polskich uczelniach studia i badania naukowe kontynuował do 1961 r. w Papieskim Instytucie Archeologii Chrześcijańskiej w Rzymie, a następnie na Uniwersytecie Katolickim we Fryburgu w Szwajcarii, otrzymując w 1963 r. tytuł doktora archeologii.

Swą wieloletnią działalność naukowo-dydaktyczną w dziedzinie historii sztuki i konserwacji zabytków związał ks. Pasierb najpierw z Akademią Teologii Katolickiej w Warszawie, a nieco później także z Seminarium w Pelplinie. Po uzyskaniu w 1964 r. stopnia doktora habilitowanego został docentem, w osiem lat później profesorem nadzwyczajnym i wreszcie w 1982 r. profesorem zwyczajnym.

Będąc człowiekiem wysokiej wiedzy i kultury osobistej powoływany był na członka wielu komisji, komitetów i rad naukowych w kra-

ju i zagranicą, m.in. Komisji Episkopatu d/s Sztuki Kościelnej, w której sprawował funkcję wiceprzewodniczącego Papieskiej Komisji d/s Ochrony Patrymonium Artystycznego i Historycznego Kościoła, gdzie pełnił rolę konsultora, Komitetu Nauk o Sztuce PAN, a także Rady Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury i Sztuki oraz Rady Kultury przy Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej. Przez wiele lat działał w komitetach redakcyjnych „Przeglądu Katolickiego”, „Naszej Przyszłości” i „Studiów Pelplińskich”, a od 1992 r. przewodniczył Radzie Programowej Wydawnictw Diecezjalnych w Pelplinie. Był członkiem Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Warszawskiego Towarzystwa Naukowego, Europejskiej Akademii Nauki i Sztuki (ASAE), oraz Europejskiego Ośrodka Kultury (CEC).

W dowód uznania dla zasług ks. Pasierba na polu ochrony zabytków uhonorowano go tytułem członka honorowego Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, jak również Złotą Odznaką „Za Opiekę nad Zabytkami”. Odznaczony został także Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i orderem „Zasłużony dla Kultury Narodowej”.

Do piśmiennictwa konserwatorskiego wszedł ks. Janusz Pasierb znaną książką *Ochrona zabytków sztuki kościelnej* (1968 r.), a do historiografii sztuki dwiema publikacjami — *Człowiek i jego świat w sztuce religijnej renesansu* (1969 r.) oraz *Malarz gdański Her-*

man Han (1975 r.). Sprawie ochrony i konserwacji zabytków sztuki sakralnej służył czynnym udziałem nie tylko w sesjach i sympozjach konserwatorskich oraz w naradach z konserwatorami diecezjalnymi, lecz także w opracowaniach odpowiednich dokumentów i instrukcji kościelnych wydawanych przez Stolicę Apostolską i Komisję Episkopatu Polski.

Ks. Janusz Pasierb nie ograniczał swych zainteresowań wyłącznie do spraw naukowych i zawodowych. Z wielkim powodzeniem uprawiał od 1971 r. także twórczość poetycką i przekładał na język polski poezję pisaną w językach romańskich, angielskim i niemieckim. Jego badania naukowe nad dziedzictwem kulturowym i cywilizacyjnym chrześcijaństwa sprawiły, że w swej twórczości poetyckiej sięgał do skarbnicy artystycznej dawnych wieków i kultury śródziemnomorskiej. Dowodzą tego zarówno Jego *Wiersze wybrane* (1988 r.), jak i *Doświadczenie ziemi* (1989 r.). Jako poeta, tłumacz i publicysta został w 1975 r. członkiem polskiego PEN-Clubu.

Wielotygodniowa, ciężka choroba, a następnie śmierć przerwały Jego twórczą działalność naukową i poetycką. Nie zdążył również przygotować osobiście do druku nowego wydania książki *Ochrona zabytków sztuki kościelnej*, którą pośmiertnie, zgodnie z Jego wskazówkami i dyspozycją autorską, wyda niedługo Towarzystwo Opieki nad Zabytkami.

Wojciech Fijałkowski